

Έγκυκλοπαιδικά	1
Διάφορα (Δελτία κλπ.)	41
Σύνολον περιοδικών και δελτίων	80
Σύνολον Ἀθηνῶν	265

ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ :

Ἐφημερίδες, Περιοδικά Δελτία κ.λ.π. :	
Ἀνατολική Μακεδονία καὶ Θράκη	19
Κεντρική καὶ Δυτική Μακεδονία	30
Ἡπειρος	10
Θεσσαλία	14
Στερεὰ Ἑλλάς	13
Πελοπόννησος	36
Ἴονιοι Νῆσοι	14
Κυκλάδες	7
Αἰγαίον	36
Δωδεκάνησος	3
Κύπρος	19
Σύνολον ἐπαρχίῶν	201

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ :

Ἐφημερίδες, Περιοδικά :

Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι	6
Μεγάλη Βρετανία	5
Γαλλία	8
Ρωσία	1
Γερμανία	1
Αἴγυπτος	12
Κεντρική Ἀφρική	1
Νότιος Ἀφρική	3
Καναδάς	2
Ἀργεντινή	5
Μεξικόν	1
Ρουμανία	1
Παλαιστίνη	2
Αὐστραλία	4
Ἰνδία	2
Λοιπὴ Ἀσία	2
Λοιπὴ Νότιος Ἀμερική	6
Σύνολον Ἐξωτερικοῦ	62

Γενικὸν Σύνολον ἐφημερίδων καὶ λοιπῶν περιοδικῶν ἐν τύπων	527
---	-----

Τὰ πνευματικὰ ἰδρύματα

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Αὕτη θεωρεῖται ὡς τὸ ἀνώτατον πνευματικὸν ἴδρυμα τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ἐπεὶ δὲ ἔδρευε ἐν Ἀθήναις, ἔνθα ὑπῆρξεν ἡ πρώτη Ἀκαδημία, ἡ τοῦ Πλάτωνος, ἐκ τῆς ὁποίας ἔλαβον τὸ ὄνομα καὶ πάσαι αἱ νεώτεροι Ἀκαδημῖαι, δύναται νὰ διεκδικῆ μεταξὺ αὐτῶν ἐξαιρετικὴν θέσιν, δι' ἱστορικοὺς λόγους, ὡς διάδοχος τρόπον τινὰ τῆς πρώτης ἐκείνης πλατωνικῆς Ἀκαδημίας.

Περὶ ἱδρύσεως Ἀκαδημίας ἐγένετο σκέψις ἀπὸ τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ ὑπερ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, ὅτε ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς τότε κυβερνήσεως ἡ ἱδρυσις «ἀκαδημαϊκοῦ καταστήματος» ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πρυτανεῖον» ἢ «Διατακτήριον», ἀλλὰ τὸ σχέδιον τοῦτο δὲν ἐπραγματοποιήθη. Ἀργότερον, τὸ 1834, ὁ ἀντιβασιλεὺς Μάουρορ εἶχε συντάξει καὶ καταστατικὸν τῆς ἱδρυσομένης Ἀκαδημίας, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἢ πραγματοποιήσῃ δὲν ἐπετεύχθη. Τέλος τὴν 2αν Αὐγούστου 1859 ἐπετεύχθη ἡ κατάθεσις τοῦ θεμελίου λίθου μεγαλοπρεποῦς οικοδομημάτων ἀρχαίου ρυθμοῦ, ἀνεγερθέντος δαπάναις τοῦ Σίμωνος Σίνας, ἐπὶ σχεδίων τοῦ Δανοῦ ἀρχιτέκτονος Θεοφίλου Χάνσεν, εἰς τὸ ὅποιον θὰ ἐστεγάζετο ἡ Ἀκαδημία τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Τὸ μεγαλοπρεπὲς τοῦτο μέγαρον συνεπληρώθη τὸ 1885 ἀλλ' ἐνὸς τοῦτο ὑπῆρξεν, Ἀκαδημία δὲν ἱδρύετο ἐπὶ πολλὰ ἔτη, μέχρι τοῦ 1926, ὅτε ἀπεφασίσθη ἡ ἱδρυσις τῆς, καὶ διαρτίσθησαν καὶ οἱ πρώτοι ἀκαδημαῖοι. Διαρτίσθη δὲ εἰς τρεῖς τάξεις: τὴν τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν, τὴν τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν καὶ τὴν τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, καὶ ἔχει σκοπὸν: α) τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν προαγωγὴν τῶν ἐπιστημῶν, τῶν καλῶν τεχνῶν καὶ καθόλου τῶν ἀνθρωπίνων γνῶσεων, διὰ τῆς συγκεντρώσεως καὶ τῆς συνεργασίας τῶν ἐπιφανεστάτων Ἑλλήνων ἐπιστημῶν, λογογράφων καὶ καλλιτεχνῶν καὶ τῆς μετὰ τῶν ξένων Ἀκαδημιῶν καὶ ἄλλων ὑπερόχων ἐπιστημῶν, λογίων καὶ καλλιτεχνῶν ἐπικοινωνίας· β) τὴν ἔρευναν τῶν στοιχείων καὶ τῶν προϊόντων τῆς ἑλληνικῆς γῆς καὶ καθόλου τὴν μελέτην τῆς φύσεως τῆς χώρας, τὴν ἐπιστημονικὴν ὑποστηρίξειν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς γεωργίας, τῆς βιομηχανίας, τῆς ναυτιλίας καὶ τῶν λοιπῶν πλουτοπαραγωγικῶν κλάδων καὶ δυνάμεων τοῦ τόπου καὶ ἐν γένει τὴν προαγωγὴν τῆς ἑθνικῆς οἰκονομίας· καὶ γ) τὴν διὰ γυμνοδοτήσεων, προτάσεων, ἀποφάσεων καὶ κρίσεων διαφώτισιν καὶ καθοδήγησιν εἰς τὰ σχετικὰ ἔργα αὐτῶν τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν καὶ ἐν γένει τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ἀρμοδιότητα αὐτῆς δημοσίων καὶ ἱδρυτικῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου, ὡς ὁρίζει τὸ ἱδρυτικὸν αὐτῆς διατάγμα.

Τὰ πεπραγμένα τῆς Ἀκαδημίας δημοσιεύονται εἰς τὰ «Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», πλὴν τῶν ὁποίων ἐκδίδονται ὑπ' αὐτῆς: 1) τὸ Ἱστορικὸν Λεξικόν, 2) τὸ Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον, 3) τὸ Μεσαιωνικὸν Ἀρχεῖον καὶ 4) τὸ Ἀρχεῖον τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου.

Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. Τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτήριον καὶ παλαιότερον τῶν πνευματικῶν ἰδρυμάτων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ἱδρύθη τὸ 1837 καὶ ἐστεγάζθη κατὰ τὰ πρώτα ἔτη εἰς τὴν ὑπὸ τὴν βορειοανατολικὴν πλευρὰν τῆς Ἀκροπόλεως ἰδιωτικὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιτέκτονος Σ. Κεῶνθου, τὴν δὲ 2 Ἰουλίου 1839 ἐτέθη ὁ θεμελιος λίθος τοῦ μεγάρου εἰς ὃ στεγάζεται ἤδη, ἀνεγερθέντος ἐπὶ σχεδίου τοῦ Δανοῦ ἀρχιτέκτονος Χρ. Χάνσεν. Ἰσχυροῦσα δὲ ἐν ἀρχῇ Πανεπιστήμιον, κατόπιν δὲ Ἐθνικὸν καὶ Καποδιστριακόν.

Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης. Τὸ πανεπι-

στήμιον τοῦτο, κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἱδρύθη διὰ τοῦ νόμου 3341 τοῦ δημοσιευθέντος τῆ 15 Ἰουνίου 1925, καταργηθὲν δὲ προσωρινῶς, ἀνασυστήθη τὴν 21ην Σεπτεμβρίου 1926. Ἐν ἀρχῇ ἐστεγάζθη εἰς τὴν ἑπαυλίαν Ἀλλαντί, ἐπεὶ ὅμως αὕτη ἦτο ἀκατάλληλος παρεχωρήθη εἰς τὸ πανεπιστήμιον τὸ ὡς στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον χρησιμοποιούμενον ἄλλοτε τουρκικῶν γυμνασίων, τὸ ὅποιον ἐπεσκευάσθη καὶ συνεπληρώθη συμφῶνως πρὸς τὰς πανεπιστημιακὰς ἀνάγκας (βλέπε λέξιν Πανεπιστήμιον).

Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρία. ἱδρύθη ἐν Ἀθήναις τὸ 1837 ὑπὸ φιλαρχαίων Ἑλλήνων μετὰ τὸν σκοπὸν ἐνὰ συνδράμῃ εἰς τὴν ἀνεύρεσιν, ἀνεγερσιν καὶ συμπληρωσιν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀρχαιοτήτων. Τὸ μέγα συλλετικὸν καὶ ἀνασκαφικὸν ἔργον τῆς Ἐταιρίας ταύτης, ἐπὶ ἐκατῶν καὶ πλέον ἐτῶν τοῦδε, ἐκτίθεται εἰς τὰ δημοσιεύματα αὐτῆς, τὴν «Ἀρχαιολογικὴν Ἐφημερίδα», τὰ «Πρακτικά τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας» καὶ τὴν σειρὰν «Βιβλιοθήκη τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας», ἡ ὁποία ἀριθμεῖ μέχρι τοῦδε (1950) τριάκοντα ἀρχαιολογικὰς μελέτας αὐτοτελεῖς.

Εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι πνευματικὰ ἰδρύματα τὰ πρόγοντα τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιολογικῆς καταλέγονται καὶ αἱ ἔναι ἀρχαιολογικαὶ σχολαί, ἧτοι αἱ λειτουργοῦσαι ἤδη: Γαλλικὴ Ἀρχαιολογικὴ Σχολή, Ἀμερικανικὴ Σχολή τῶν Κλασσικῶν Σπουδῶν, Ἀγγλικὴ Ἀρχαιολογικὴ Σχολή καὶ Ἴταλική Ἀρχαιολογικὴ Σχολή καὶ τὸ μέχρι τοῦ 1944 ὀφιστάμενον Γερμανικόν Ἀρχαιολογικόν Ἰνστιτούτον καὶ ἡ Αὐστριακὴ Ἀρχαιολογικὴ Σχολή.

Ἐταιρία τῶν Φίλων τοῦ Λαοῦ. ἱδρύθη τὸ 1865 μετὰ σκοπὸν «τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἐργατικῶν τάξεων: α') διὰ τῆς παραδόσεως μαθημάτων χρησιμῶν πρὸς βελτίωσιν ἡθικὴν τε καὶ ὕλικὴν τοῦ λαοῦ, β') διὰ τῆς πρὸς τοῦτο ἐκτυπώσεως βιβλίων, καὶ γ') διὰ συστάσεως καταλλήλων βιβλιοθηκῶν. Ἐχει ἀξιόλογον βιβλιοθήκην ἐκ δωρεῶν, ὧν ἡ ἀξιολογότερα ἡ τοῦ Θεοδώρου Δηλιάγιανη μετὰ τὸ ἀρχεῖον αὐτοῦ, ἀκατάτακτον ὅμως εἰσέτι καὶ ἀπρόσιτον εἰς τὸ κοινόν, ὡς καὶ τινὰς συλλογὰς.

Φιλολογικὰς Σύλλογος Παρνασσός. Οὗτος ἱδρύθη τὸ 1870 μετὰ τοὺς αὐτοὺς σχεδὸν πρὸς τὴν προηγουμένην ἑταιρίαν σκοπούς, ἀποβλέπων πρὸς τοῦτοις καὶ εἰς ἄλλα δημοσίας ἐμφανίσεις, ἴδια εἰς καλλιτεχνικάς ἐκθέσεις, διαλέξεις, συναυλίας κλπ. Ὁ «Παρνασσός» διατρεπὲ καὶ πλουσίαν βιβλιοθήκην ἐκ δωρεῶν (Εὐκλείδου, Κυπαρισσοῦ, Λεβίδου καὶ ἄλλων), πινακοθήκην κλπ.

Ἱστορικὴ καὶ Ἐθνολογικὴ Ἐταιρία. ἱδρύθη τὸ 1882 πρὸς μελέτην τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, τὸ δὲ κυριώτερον ἔργον αὐτῆς εἶναι τὸ μουσεῖον τῆς, τὸ ὅποιον περιέχει κυρίως τὰ κειμήλια τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος καὶ ἐν γένει τῆς νεωτέρας ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄλλα ἑταιρία ἐπιδιόκουσα ἐπιστημονικὸν σκοπὸν εἶναι ἡ «Ἐπιστημονικὴ Ἐταιρία», ἡ ὁποία ἐκδίδει τὸ περιοδικὸν «Ἀθῆνα», ὃ «Σύλλογος πρὸς διάδοσιν τῶν ἀφελίμων βιβλίων», ἡ «Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρία», ἡ «Ἐταιρία τῶν Βυζαντινῶν Σπουδῶν», ἡ «Φιλεκαπαιδευτικὴ Ἐταιρία», ἡ «Ἐταιρία Κοινωνικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν», ἡ «Ἱστορικὴ καὶ Ἐθνολογικὴ Ἐταιρία», ἡ «Γεωγραφικὴ Ἐταιρία», ἡ «Γεωργικὴ Ἐταιρία» καὶ διάφοροι ἄλλαι περὶ ὧν βλέπε εἰς τὰς οἰκίας λέξεις τοῦ παρόντος Λεξικοῦ.